

Nowe ramy zarządzania gospodarczego

10 lutego 2024 r. Rada i Parlament osiągnęły wstępne porozumienie w sprawie nowych unijnych ram zarządzania gospodarczego. Ramy te mają pomóc nam osiągnąć równowagę między zdolnością państw członkowskich do obsługi zadłużenia a zrównoważonym i inkluzywnym wzrostem gospodarczym we wszystkich krajach UE. Parlament zgłasza nad ostatecznie uzgodnionym tekstem podczas drugiej sesji kwietniowej w 2024 r.

Kontekst

[Porozumienie](#) jest wynikiem kompleksowej, wieloletniej debaty o unijnych regułach fiskalnych. Zreformowane ramy to efekt kompromisu między wzrostem długu publicznego, po kilku latach bezprecedensowych wyzwań budżetowych, a potrzebą trwałych inwestycji publicznych wspierających wspólne priorytety Unii. W przeciwieństwie do poprzednich stopniowych reform paktu stabilności i wzrostu z lat 2005, 2011, 2013 i 2015 nowe ramy zarządzania gospodarczego uznaje się za daleko idące.

Podstawa wstępnego porozumienia

[Centralnym elementem](#) są **krajowe średniookresowe plany fiskalno-strukturalne**, które dadzą państwom członkowskim większą swobodę w ustalaniu krajowych planów fiskalnych. Będą one negocjowane dwustronnie z Komisją Europejską. Plany będą obejmować okres od czterech do siedmiu lat, w zależności od zobowiązań państw członkowskich dotyczących reform i inwestycji. Nowe ramy wprowadzają nadzór oparty na analizie ryzyka, zróżnicowany w zależności od sytuacji budżetowej danego państwa członkowskiego. Komisja będzie opracowywać **trajektorię referencyjną**, czyli ścieżkę wydatków budżetowych służącą za punkt odniesienia, dla wszystkich państw członkowskich, w których deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekracza 3% produktu krajowego brutto (PKB) lub w których dług publiczny przekracza 60% PKB. Podstawą tych wieloletnich planów fiskalnych ma być jednolity wskaźnik operacyjny, a mianowicie **publiczne wydatki pierwotne netto**. Ta ścieżka wydatków posłuży za podstawę monitorowania i oceny przestrzegania reguł fiskalnych. Z obliczeń zostaną wyłączone m.in. krajowe wydatki na współfinansowanie programów finansowanych przez UE, co będzie zachęcać kapitał krajowy do udziału w projektach inwestycyjnych UE. Wszelkie wymogi dotyczące korekty budżetowej będą jednak opierać się na strukturalnym saldzie pierwotnym, czyli korygowanym cyklicznie saldzie budżetowym z wyłączeniem płatności z tytułu odsetek.

Ścieżka wydatków netto będzie opierać się na analizie [stabilności długu](#) – ramach analitycznych, które pozwalają ocenić ryzyko fiskalne, i prognozować zmienne makroekonomiczne przy różnych założeniach. Ponadto za zabezpieczenia będą służyły reguły numeryczne, które zagwarantują co najmniej dwie rzeczy:

- zgodnie z **zabezpieczeniem stabilności długu** dług ma zmniejszać się średnio o co najmniej 1 punkt procentowy PKB rocznie, tak długo jak zadłużenie przekracza 90% PKB, oraz o co najmniej 0,5 punktu procentowego PKB rocznie, tak długo jak zadłużenie wynosi między 60% a 90% PKB;
- zgodnie z **zabezpieczeniem odporności deficytu** trzeba będzie dokonywać korekty strukturalnego salda pierwotnego o co najmniej 0,4 punktu procentowego PKB (0,25 punktu procentowego w przypadku przedłużenia okresu dostosowania fiskalnego), dopóki saldo strukturalne nie osiągnie poziomu przynajmniej -1,5% PKB.

Jeżeli państwo członkowskie zostanie objęte **procedurą nadmiernego deficytu**, dozwolone roczne wydatki netto skoryguje się o 0,5% PKB (z wyłączeniem płatności z tytułu odsetek do 2027 r.). Państwa członkowskie będą musiały przedstawić pierwsze [plany krajowe](#) do 20 września 2024 r. Kilka państw zostanie prawdopodobnie objętych procedurą nadmiernego deficytu, ponieważ Komisja oprze swoją decyzję w tej sprawie na danych dotyczących wyniku budżetu za 2023 r.

Sprawozdania w pierwszym czytaniu: [2023/0138\(COD\)](#); [2023/0137\(CNS\)](#); [2023/0136\(NLE\)](#); Komisja przedmiotowo właściwa: ECON; Sprawozdawcy: Markus Ferber (PPE, Niemcy) & Margarida Marques (S&D, Portugalia). Więcej informacji można znaleźć w [briefingu](#) z serii „Opracowywanie prawa UE”.

